

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 26/10/2023
Αρ. πρωτ.:613/304234

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 966/2-10-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Ευαγγ. Λιακούλη**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 966/2-10-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. πρωτ. 13706/5-10-2023 έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού.

Αναφορικά με τη μεταποίηση των σταφυλιών (απόσταξη) στα παραδοσιακά καζάνια της περιοχής της Θεσσαλίας, γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με την παρ 2 α και γ του άρθρου 7 του κεφαλαίου Ε «Διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί» του ν. 2969/2001 (Α' 181) «Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ισχύουν τα κάτωθι:
«2. α) Οι πρώτες ύλες που επιτρέπεται να αποστάζουν οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί είναι στέμφυλα, οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιών, μούρα, κούμαρα, κρίνα, ζιζιφα, υπολείμματα μέλιτος και σύκα απόσυκα. Στέμφυλα, κατά την έννοια του νόμου αυτού, είναι τα προερχόμενα από κανονική και επιμελημένη έκθλιψη των σταφυλιών, η απόδοση των οποίων σε άνυδρη αιθυλική αλκοόλη δεν υπερβαίνει τα επτάμισι (7,5) λίτρα ανά εκατό (100) χιλιόγραμμα καθαρών στεμφύλων κατ' ανώτατο όριο.
γ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται, να επιτρέπεται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για συγκεκριμένο διάστημα και μόνο για περιοχές στις οποίες οι σχετικές καλλιέργειες έχουν πληγεί από φυσικά φαινόμενα, η απόσταξη επιτραπέζιων ποικιλιών σταφυλιών και να καθορίζεται η απόδοση αυτών σε λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης»
2. Για την απόσταξη οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου σας παραθέτουμε την εθνική νομοθεσία του Υπουργείου Οικονομικών:
Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 82 του ν. 2960/2001 (Α' 265) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας»:
«1. Στο προϊόν απόσταξης, που παράγεται από τους διήμερους μικρούς αποσταγματοποιούς (παραδοσιακό απόσταγμα διημέρων) της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 2969/2001 (Α' 281) από πρώτες ύλες παραγωγής των ιδίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. Ε' του άρθρου 7 του ιδίου νόμου, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) εκατόλιτρα καθαρής (άνυδρης) αλκοόλης κατ' έτος και των οποίων η παραγωγή δεν δύναται να υπερβαίνει τις οκτώ (8) ημέρες, κατ' ανώτατο ετήσιο όριο, εφαρμόζεται.....»
Επίσης σύμφωνα με την παρ. 2γ του άρθρου 15 της αριθμ.. Α.1102/27-7-2023 (ΦΕΚ Β 4073/29-07-2022) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών:

«γ) Ο συντελεστής απόδοσης των οινοποιήσιμων σταφυλιών καθορίζεται σε 10 λίτρα άνυδρα αιθυλικής αλκοόλης ανά 100 χιλιόγραμμα σταφυλιών.

Στην περίπτωση αυτή η μέγιστη ποσότητα σταφυλιών που δύναται να τύχει απόσταξης, δεν υπερβαίνει τα 5.000 χιλιόγραμμα, κατ' έτος.».

3. Στο αριθμ. 2989/288051/29-9-2022 έγγραφο της Δ/σης Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων (Τμήμα Αμπέλου, Οίνου και Αλκοολούχων ποτών) του ΥΠΑΑΤ σχετικά με την υποβολή δηλώσεων συγκομιδής αμπελουργικών προϊόντων αναφέρεται ότι:
«Οι αμπελουργοί δύνανται να οδηγήσουν συγκεκριμένη ποσότητα σταφυλιών για απόσταξη, συμπληρώνοντας στο πεδίο «ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ» την ένδειξη «ΑΠΟΣΤΑΞΗ».

Κατόπιν των ανωτέρω ισχύει ότι:

1. Η απόσταξη οινοποιήσιμων σταφυλιών μπορεί να πραγματοποιηθεί με υποβολή σχετικής δήλωσης συγκομιδής αμπελουργικών προϊόντων με προορισμό «απόσταξη». Αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων του Υπουργείου Οικονομικών αρμόδιες είναι οι υπηρεσίες του.
2. Προκειμένου οι επιτραπέζιες ποικιλίες σταφυλιών να οδηγηθούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις για απόσταξη στα παραδοσιακά καζάνια θα πρέπει να εκδοθεί κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η Δ/ση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων (Τμήμα Αμπέλου, Οίνου και Αλκοολούχων ποτών), μέχρι σήμερα, δεν έχει δεχτεί καμία εντολή για την ενεργοποίηση έκδοσης υπουργικής απόφασης.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι για τη στήριξη του αμπελοοινικού τομέα στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένου του αμπελοοινικού, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων, ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι θα κατευθυνθούν σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο, ώστε να αποτελέσουν ταυτόχρονα και τον οδικό χάρτη για τη νέα ΚΑΠ 2023-2027.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την ΕΕ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

A. Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα

1. Νέοι Γεωργοί, με 420 εκατ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 107 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, ενώ, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εγκρίθηκαν πρόσφατα επιπλέον πόροι 77 εκατ. € για την ένταξη του συνόλου των 2.096 επιλαχόντων της συγκεκριμένης πρόσκλησης.
2. Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με αρχικό προϋπολογισμό 180 εκατ. € και δυνατότητα υπερδέσμευσης στα 230 εκατ. € και έμφαση σε επενδύσεις καινοτομίας, νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μετά και την παράταση που χορηγήθηκε με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εκδηλώθηκε σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον, καθώς υποβλήθηκαν 6.901 αιτήσεις στήριξης με συνολικό προϋπολογισμό προτεινόμενων επενδύσεων 704 εκατ. ευρώ και αιτούμενη δημόσια δαπάνη 403 εκατ. ευρώ περίπου.
3. Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21,5 εκατ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων σε συνεργασία

με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για παροχή δανείων έως 25.000€). Το σχετικό Ταμείο βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και έχει ήδη υπερκαλύψει τους διαθέσιμους πόρους σε ζήτηση μικροδανείων από τους παραγωγούς. Συνεπεία της υψηλής ζήτησης που εκδηλώθηκε στο μέτρο, με πρόσφατη απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, προστέθηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 10 εκατ. €, διαμορφώνοντας τη συνεισφορά του ΠΑΑ στα 31,5 εκατ. €.

4. Μικρά εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής με 40 εκατ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το μέτρο προκηρύχθηκε και μετά από χορήγηση πρόσθετης υπερδέσμευσης εγκρίθηκαν έργα, ύψους 240 εκατ. €.

5. Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκατ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, καθώς και την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 97 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε.

6. Ενίσχυση της ποιότητας στην παραγωγή, με 41 εκατ. € για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στρατηγικής προτεραιότητας προϊόντων, όπως το βαμβάκι (πιστοποίηση κατά AGRO), και τη βελτίωση της εξωστρέφειάς τους. Το μέτρο έχει προδημοσιευθεί και η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος πραγματοποιήθηκε τέλος Σεπτεμβρίου.

Β. Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

1. Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκατ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής. Στο μέτρο διαθέσαμε επιπλέον 215 εκατ. ευρώ για την ικανοποίηση του ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, με συνέπεια να υλοποιείται το μεγαλύτερο πρόγραμμα Βιολογικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας.

2. Μείωση των νιτρικών στη Γεωργία, με 150 εκατ. € για την προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών. Το μέτρο προκηρύχθηκε, ενώ έχει ολοκληρωθεί και η ένταξη των δικαιούχων σε αυτό. Εξετάζεται και νέα πρόσκληση στο συγκεκριμένο μέτρο.

3. Ευζωία των ζώων, με 45 εκατ. € για τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής, την καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων και την αειφορική ανάπτυξη του κτηνοτροφικού τομέα με σεβασμό στην ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών. Έχει ήδη εκδοθεί η σχετική υπουργική απόφαση και αναμένεται η ανάπτυξη του απαραίτητου πληροφοριακού συστήματος από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, προκειμένου να γίνει η προκήρυξη για τη χοιροτροφία ύψους 25 εκατ. €.

Γ. Μέτρα για την τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών

1. Πιλοτική εφαρμογή μέτρου διαχείρισης κινδύνων, με 9,5 εκατ. €, ώστε να προστατευθεί το γεωργικό εισόδημα από σοβαρές και απρόβλεπτες διακυμάνσεις του εξαιτίας κρίσεων, μέσα από την ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας ταμείων αλληλοβοήθειας.

2. Εξισωτική Αποζημίωση, με 250 εκατ. € ετησίως για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας, σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί και το Εθνικό Στρατηγικό μας Σχέδιο για την περίοδο 2023-2027, το οποίο εγκρίθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο του 2022 και στο οποίο έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές - κλιματικές (οικολογικά προγράμματα) και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ άλλων μέτρων για τη συνολικότερη αναδιάρθρωση του ΕΛΓΑ, εξετάστηκε και η δυνατότητα αξιοποίησης των διαθέσιμων από τη νέα ΚΑΠ εργαλείων

διαχείρισης κινδύνων [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/2115, άρθρο 76], όπως η επιδότηση ασφαλιστρου για την κάλυψη ζημιών στην αγροτική παραγωγή από κινδύνους υψηλού ρίσκου. Για το σκοπό αυτό στην 1^η Τροποποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) που διαβουλευόμαστε με την Ε. Επιτροπή περιλαμβάνεται και σχετικό τεχνικό δελτίο ενεργοποίησης της συγκεκριμένης δυνατότητας με πόρους της τάξης των 250 εκατ. € δημόσια δαπάνη._

Περαιτέρω, στην ανάταξη της εθνικής μας οικονομίας μετά την πολυετή οικονομική κρίση και την κρίση της πανδημίας, συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες, αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα για τον αμπελοοινικό τομέα υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής παρέχοντας κίνητρα, κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και υπερδεσμεύσει επιπλέον πόρους, ύψους 300 εκατ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,
- προώθηση του οινοτουρισμού και της μεταποίησης αμπελοοινικών προϊόντων μέσα από τις δράσεις των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων LEADER, στα οποία έχουν διατεθεί πάνω από 600 εκατ. €.
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. €, και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €).

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Για τις ζημιές που προκλήθηκαν από τις έντονες βροχοπτώσεις της κακοκαιρίας Ντάνιελ, εκδόθηκε η ΚΥΑ με αριθμ. Απόφασης 17173 ΦΕΚ 540/ 'β/ 11-9-2023 που αφορά τη διαδικασία χορήγησης εφάπαξ έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως πρώτης αρωγής, έναντι επιχορήγησης για την αντιμετώπιση ζημιών, σε επιχειρήσεις (αφορά και κτηνοτροφικό τομέα). Μετά την τροποποιητική απόφαση στην πλατφόρμα της Κρατικής Αρωγής σύμφωνα με το δελτίο τύπου που εκδόθηκε στις 11/10/23 από την ίδια έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης πρώτης αρωγής πλέον και οι αγρότες.

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 966/2-10-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την ως άνω Ερώτηση στα εν λόγω καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 13706/5-10-2023 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Α.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

- 1.Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
- 3.Υπουργείο Ανάπτυξης
Γραφείο κ. Υπουργού
- 4.Βουλευτή κα Ευαγγ. Λιακούλη